

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dei Immortalis In Corpore Mortali Patientis Historia

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1694

§. II. Pavor Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49178](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49178)

piens, sive in monte Calvariaë moriens, denique in quocunque loco fueris, ibi erit & servus tuus; ut sim eorum, quæ patieris, non tantum otiosus spectator, sed studiosus imitator: non nescius, si sustineamus, & conregnabimus.

2. Tim.
2. 12.

§. II.

Pavor Christi.

Matt. 6. 6. **C**œpit pavere: pavor est referre, & horror audire, *cœpit pavere*. Tu Adam, cum olim audires in horto DEUM intonantem auribus tuis hanc vocem; Adam, ubies? respondebas timens, ac tremens: *Vocem tuam audivi in Paradiso, & timui, eo quod nudus essem, & abscondi me*. Malè absconderis ab eo, qui novit *abscondita cordis*; non est aliquid absconditum, quod non manifestetur ei, qui *videt in abscondito*. Prodi ô Adam è latebris, & accurre, quia ut tibi deus succurrat, te quatit. Non hic ambulat in Paradiso, ad auram post meridiem iudex, crimen tuum puniturus, sed ambulat in horto Gethsemani noctu, frater tuus pro crimine tuo puniendus. Ne amplius dicas, *timui*. Quid times timentem? timet ipse, ut securus sis tu. Ad sis hic illius timoris testis, qui fuisti auctor. Quis nostrum non paveat, & timeat; si timet ille, quem timent omnes, & omnia, quæ timentur; si ille qui est mors mortis, & morsus inferni, morte imminente pertimescit, & pavet, quis nõ semper sit pavidus, cum semper mortis periculo sit obnoxius? Age Domine, nonne ad hoc venisti, ut mortem moriendo destrueres? nonne & hoc futurum prædixeras, si spontè factus es obediens Patri, & non te, ut morereris, cœgit necessitas, sed sola persuasit charitas, quid, cum jam mori oportet, quæreris? quid paves? nonne tu

docue-

Timor
Christi
& ejus
causa.

docueras, & instruxeras servos tuos, ut non timerent eos, qui occidunt corpus, quia usque ad animam non pertingit occidentium crudelitas? sed causam hujus pavoris investigat his verbis D. Laurentius Justinianus, Quid est hoc Domine? contristatione, & vere paves? nunquid contristatur, per quem contristati recreantur? nunquid contristatur gaudium? pavet fortitudo? timet virtus? gloria tadium patitur? beatitudo denigratur? confunditur Majestas? claritas obscuratur? infirmatur sanitas? & latitudo coarctatur? armatorum neminem video, nullum cum gladiis, & fustibus venientem cerno? & times Domine? Christiana militia dux esse cognosceris, certantibus adversus aereas potestates praees, & paves? Dominus exercituum diceris, & es; gladium non pacem venisti mittere in terram, & praeliari formidas? si bellorum princeps trepidat, si certamen ille, qui praesidet, inire veretur, quid ceteri agent milites? vellem utique pavoris hujus scire causam; vellem tadium tui nosse mysterium. Non enim militibus tuis inferiorem te iudico. Illos quidem agnosco, vicisse regna, imperia curvasse, tolerasse supplicia, extinxisse ignem, seras domasse, & mortem ipsam nullatenus formidasse, &c. in martyribus miraculum, in te vero fuisse dicimus documentum. Erexit plane caelestis virtus supra natura limites, fidei confessores, ipse autem mediator relictus, pavere voluit, & tedere. Agnosce igitur, o homo, Salvatoris tui dignationem, se curvavit ad te, ut elevaret ad te, humiliavit se propter te, ut te exaltaret in se. Sic ipse. Alias nos hujus pavoris causas investigemus. Omnia quaecumque Christi seu animo, seu corpori occurrebant, immensum quendam pavorem ei incutiebant. Primum, nox erat, peccati, mæroris, timoris, & tadium symbolum; quia obscuritas, mala immane accumulatur. Nox ergo praesens horrificis suis umbris, tribulationem imminentem

Matth.
18. 28.
De agone
Christi.
Cap. 1.

Ps. 21. 12

nentem atris coloribus graphice adumbrabat: in primis sui à discipulis separationem, juxta verba sacri metri: *Quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adjuvet.* Nox tenebrarum horrore circumfusa, quæ jam umbrâ magnâ involverat cœlum, & terram. Nox struendis insidiis, conficiendis prodicionibus, cōsciscendis sceleribus peropportuna. Iple autem in horto, hoc est loco à turbis secreto, arbitris remoto, & solitario, & ut silentii, ita & formidinis plenissimo consistens, omni pavorem genere cœpit foris agitari, intus percelli, & quidem usque ad convulsionem, compressionem, & propemodum suffocationem cordis, viriumque, ac animi defectio- nem; ea vi, imperu, vehementia, ut non uni ipsi, sed omnibus hominibus mortē adferre potuissent, tot in unum congesta acervum timoris argumenta, nisi divina virtute tultus fuisset. Ita ut tunc illud Jobi appositè usurpare potuerit: *super bac expavis cor meum, & motum est de loco suo.* Ut porrò mortem, sibi paucas post horas oppetendam, atrocius reformidaret, sivit animæ suæ, ut vitam tam impensè diligeret, tantoque studio eandem conservare, ne morte extingueretur, satageret, quanto alius nullus ab omni hominum memoria. Quanto autem fortiori amoris vinculo anima, & corpus Christi erant inter sese copulata, tantò & acerbior, & violentior erat eorū separatio. Ad hæc, cum Christi seu anima, seu vita, & pretio major, & dignitate præstantior, & æstimatione præcellentior fuerit, quàm omnes omnium mortalium in unum cumulatae animæ & vitæ; Inde conficitur, plus horroris, pavoris, vel doloris, ejus jacturâ Christo peperisse, quam omnes mortales simul conflati unquam perceperint.

Job. 37.

runt.

rint. Ex hoc pavore animi cœperant & contremiscere omnia membra corporis, & exhorrescere omnes vires animi. Collidebantur ad se invicem genua, concutiebantur omnes artus, trepidabant omnia ossa, ipsomet hoc attestante; *contritum est cor meum in medio mei, contremuerunt omnia*

ossa mea Imò quod Eliphaz Ehemanites apud Job, sensisse se profiteretur, modò, potiori jure Christus dicere potuisset, cum ita paveret: *in horrore visionis nocturna, quando solet sopor occupare homines, pavor tenuit me, & tremor, & omnia ossa mea perterrita sunt.*

Sic ergo Filius DEI cum quietum silentium contineret omnia, & nox in suo cursu ferè medium iter haberet, ex tot feralibus quæ menti ingerebantur, spectaculis tremefactus, oculis attonitis, nunc suspicit cœlū, nunc despicit terrā, nunc aspicit discipulos, nunc circumspicit per gyrum adjacentia loca: caput, manus, adeoque totum corpus, partes in varias hinc, inde versat, pedibus inquietis, motus animi paventis, & variis fluctibus agitati prodit: tremunt membra, trepediant artus, expalescit vultus, anhelat pectus, palpitat cor, horret animus, pavet spiritus, silet lingua: unde à cœnaculo, usque ad hortum, nec verbum protulisse commemoratur. Proh DEUS immortalis! ubi trepidat Fortitudo, nutat Constantia, timet Potentia, homo sine metu est securus? pavet hominum Salvator, & ridet homo peccator? Tu, qui tot commisisti timenda, non times, ô si quis hic ades, quem conscientia ut nocentem accusat. Ratio ut reum

condemnat, nisi sis sine vitâ truncus, sine sensu stipes, toto & contremisces corpore, & exhorresces animo, si hæc pauca, quæ ex me audies, pensiculatius expēdas. Si sis expers divinæ gratiæ, es hæres æternæ pœnæ; jam verò, ut ad locum

illum

Ierm. 23

49.

Iob. 14.

13.

Sap. 18.

14.

timen-

dū no-

bis ob

pericu-

la inte-

ritus.

illum pervenias, ubi æternus æternum ardeas, scis quantum requiratur spatium temporis? quo nihil nec est, nec esse potest contractius, unum momentum. Scis quantum te inter, & tartarum sit spatium loci? quo nec est, nec esse potest angustius, unum punctum. Si ergo tibi in hoc statu in quo vivis, si hoc loco, quo consistis, si hoc ipso momento quo spiras, spirare desinas, in puncto ad inferna descendes? ita ut illud ipsum momentum, quo extremum exhalas spiritum, sit tibi futurum infaustæ æternitatis exordium. A quo autem dependet, ne tantum tibi, quantum majus timeri non potest, malum accidat? ab illo quem Pater constituit Judicem vivorum & mortuorum. Ille autem Judex tuus, est hic in conspectu tuo. Ille est de quo Paulus: *Horrendum est incidere in manus DEI viventis.* Si ille semel manū, quā te comprehendit, subtrahat, jam in ictu oculi, patieris omnia quæ timeri possunt, timenda, & necdum times? ille, qui cum propter te voluit pati, cœpit pavere in horro, vult ut & tu hac hora paveas in hoc templo; & sic paveas, ut toto corde doleas; & sic doleas, ut confitendo peccata tua etiā hodie deleas, & sic deleas, ut in gratiam ejus redeas. Quæ omnia nisi facias hodierna die, fortè hac nocte animam tuam repetet à te: fors priusquam pedem intuleris in domum, invenies te detrusum ad tartarum. Jam nunc, hac hora, hoc loco, ex ore Ezechielis, velut ex atra nube detonat Judex tuus. *Afflictio ecce venit; finis venit, venit finis. &c. venit contritio super te, venit tempus, prope est dies occisionis: nunc de propinquo effundam iram meam super te, & complebo furorem meum in te, &c.* Et scieris quia ego sum Dominus percutiens. Cavete, pavete, horrete: quis scit si Deus voluerit aliquem ex hac corona, hac

Heb. 10.

31.

Ezech.

75. 6.

hac hora, hoc loco. ex hoc pulpito, voce mea admoneri, & terreri. ut hodie à DEO averfus, ad eum se convertat? imminet vobis mors, incumbit vertici nostro immensum illud pondus æternitatis, ut morientes conterat: sub pedibus vestris dilatavit infernus animam suam, ut absorbeat animas vestras: adest in ara Judex, clamat, hortatur, invitat: *Convertimini ad me in toto corde vestro.* Minatur divinæ justitiæ præco: *Nisi conversi fueritis, gladium suum vibravit, arcum tetendit.* O Domine, satis est ad metum, audire vocem metuendi, *Timor, & tremor venerunt super me.* Ego ergò propter iram tuam, & iniquitatem meam, toto & corpore tremens, & animo pavens, fugio ad te, qui cæpisti in horto pavere pro me. Immensum timeo, immanè doleo: timeo quem offendi: doleo quia offendi. Timeo quia te provocavi ad iracundiam, doleo, quia non placavi iratum. O Pietas parce impio! ô Misericordia, aspice miserum! ô Clementia, admitte detestantem sua flagitia. Noli averti à me, dum ego convertor ad te. Fateor, filius sum mortis: sed tamen quantum timeo mortem, tantum spero & vitam. Quia tu vita vitæ meæ protestatus es per Prophetam! *Nolo mortem morientis, revertimini, & vivite.* Si nolis mortem, si cupis me vivere, nunc sine metu concinam, *non moriar, sed vivam.*

§. III.

Christi tristitia.

Cæpit contristari, & mæstus esse. Sollicito Christi, quo in itinere percussus fuerat, pavore, successit immodica tristitia: sic ut finis unius mali, initium esset alterius. Ingressus itaque hortum, sola dolorum segete fertilem, implevit eum suspiriis,

Ierm. 5.

14.

Ioël. 2.

12.

Ps. 77. 7. 13.

Ps. 54. 9

Ezech. 18. 32.

Ps. 117.

16.

Matt.

26. 73.